see सूत्रपिटक and विनयपिटक); the instructions contained in it were addressed by the Buddha to the Devas and Brahmas of the celestial worlds (while those in the *Sútrapiṭaka* were addressed to the laity and those in the *Vinayap.* to the priests); its redaction however is not ascribed to Sákya Muni, but to his principal disciple *Káśyapa*, the chief of the first Buddhistic synod. It contains seven sections, the text with 96,250 stanzas, the commentaries with 30,000, consisting, therefore, in the whole of 126,250 stanzas; its best representative is the work called *Prajnápáramitá;* (comp. *Spence Hardy's East. Mon.* p. 170 with the quot. given there, and those s. v. अभिधर्म). E. अभिधर्म and पिटक.

अभिधर्षण Tatpur. n. (-णम्) Possession by evil spirits. E. अभि and धर्षण.

अभिधा I. Tatpur. m.f. (-धाः-धाः) (ved.) Invoked, praised; *Vájas.*: अभिधा असि भुवनमसि (*Mahidh.*: हे अश्व यस्त्वमभिधा असि। अभिधीयते स्तूयत इत्यभिधाः). E. धा with अभि, krit aff. क्विप्.

II. Tatpur. f. (-धा) [1] A name, an appellation; e. g. इति श्रीकालिदासविरचितं मेघदूताभिधं महाकाव्यं संपूर्णम्; or *Rájatar.*: काव्यदेव्यभिधा शूरवधूः; or कस्यान्यस्याभिधाध्वंसि यथा शङ्करवर्मणः 'whose name else has been made to disappear (अभिधा-अध्वंसि) like that of Śankaravarman?'. [2] The literal or original signification of a word; defined by the rhetorical works as the power of a word to express that sense which it has by common consent, or conventionally, whether the word imply the notion of class (जाति, as cow &c.) or of quality (गुण, as white &c.) or of action (क्रिया, as cooking &c.), or whether it be the name of an individual (द्रव्य i. e. a proper name or संज्ञा, as Hari &c.); the term '*conventional sense*' is not restricted in this definition to the sense of such words as instanced before, but applies also e. g. to such meanings as the meaning 'bee' of मधुकर, since this word has the latter sense occasionally, or to the explanations of commentators, although the word commented upon may have the given sense only in a particular passage; the term does not extend, however, to the elliptical and constructive or contingent bearing of a word, these latter being considered as the two other powers which a word may possess; (see लक्षणा and व्यञ्जना); *Sáhityad.*: वाच्यो ऽर्थो ऽभिधया बोध्यो लक्ष्यो लक्षणया मतः। व्यङ्ग्यो व्यञ्जनया ताः स्युस्तिस्रः शब्दस्य शक्तयः॥ तत्र संकेतितार्थस्य बोधनादग्रिमाभिधा। संकेतो गृह्यते जातौ गुणद्रव्यक्रियासु च; *Kávyaprak.*: साक्षात्संकेतितं यो ऽर्थमभिधत्ते स वाचकः। संकेतितश्चतुर्भेदो जात्यादिर्जातिरेव वा। स मुख्यो ऽर्थस्तत्र मुख्यो व्यापारो ऽस्याभिधोच्यते; or *the same*: अत एवाभिधापुच्छभूता सेत्याहुः (सा i. e. लक्षणा). [3] A sound; *Śabdaratn.*: शब्दनिर्घोषनिर्ह्रादनिस्वानस्वाननिस्वनाः ..... विरावनादहासाः स्युरभिधा चाभिधानकम्। तथा कुहरितं चेति शब्दपर्याय ईरितः. Comp. अभिधान. E. धा with अभि, krit aff. अङ्.

अभिधातव्य Tatpur. m. f. n. (-व्यः-व्या-व्यम्) To be named, to be expressed; comp. अभिधानीय and अभिधेय. E. धा with अभि, kritya aff. तव्य.

अभिधान Tatpur. 1. n. (-नम्) [1] Naming, telling, expressing; e. g. in the *Vártt.* to *Pán.*: चुञ्चं मन्थाभिधान इति वक्तव्यम्; or स्वान्तं मनो ऽभिधान इति वक्तव्यम्; or ध्वान्तं मनो ऽभिधान इति वक्तव्यम्; or अवाताभिधान इति वक्तव्यम्; or *Patanj.* to *Pán.*: कः पुनर्वीप्सार्थः। अनवयवाभिधानं वीप्सार्थः। अनवयवेन द्रव्याणामभिधानमेष वीप्सार्थः; or in the *Nyáya S.*: अर्थादापन्नस्य स्वशब्देन पुनरभिधानम्; or in the *Mímánsá S.*: गुणाभिधानात्सर्वार्थमभिधानम्; or *Sáhityad.*: (नान्दी) पूर्वरङ्गस्य रङ्गद्वाराभिधानमङ्गमित्युच्यते. — In writings on the *Mímánsá philosophy* अभिधान or अभिधायकत्व are used sometimes in opposition to विधायकत्व, when the former imply such expressions or passages in the Vedas as do not contain a विधि or injunction, but merely a description or explanation; the word becomes in such cases a synonyme of अनुवाद q. v.; e. g. *Mímánsá S.*: विधिमन्त्रयोरैकार्थ्यमैकशब्द्यात्। अपि वा प्रयोगसामर्थ्यान्मन्त्रो ऽभिधानवाची स्यात्; *Jaimininyanyáyam.*: देवांश्च याभिर्यजत इत्याख्यातं तु मन्त्रगम्। विधायकं न वान्येन समत्वात्तद्विधायकम्। यच्छब्दादेः क्षीणशक्तिर्न विधिस्त्रिविधं ततः। आख्यातमभिधानं च प्रधानगुणकर्मणी (*comm.*: अयं मन्त्र आम्नायते। देवांश्च याभिर्यजते ददाति च ज्योगित्ताभिः सचते गोपतिः सहेति। ..... तत्र यथा ब्राह्मणगतमाख्यातपदं प्रधानगुणकर्मणोरन्यतरस्य विधायकम्। तथा मन्त्रगतमपीति चेत्॥ नैवम्। यच्छब्दादिना विधिशक्तेः क्षीणत्वात्। सति हि यच्छब्दे तस्य वाक्यस्यानुवादकत्वं प्रतीयते। न तु विधायकत्वम्। ..... तस्मादाख्यातस्य प्रधानकर्मविधायकत्वं गुणकर्मविधायकत्वं चेत्येवं द्वावेव प्रकारौ न भवतः। किंत्वभिधायकत्वमित्यप्यस्ति तृतीयः प्रकारः। ततो न मन्त्रगताख्यातस्य विधायकत्वम्). — Comp. also बहुभिधान (in the sense of बहुवचन). [2] A proposition, a rule, an axiom; (this seems to be the sense of the word in the *comm.* on the *Vájas. Prátiś.* 4. 141., where अभिधान would imply the axiom or law taught by the Sútra; comp. the preceding words तस्यैतदुच्यते). [3] The same as अभिधा II. 2.; e. g. *Kávyapr.*: लक्षणात्मकमेव ध्वननम्। तदनुगमेन तस्य दर्शनात्। न च तदनुगतमेव। अभिधानावलम्बनेनापि तस्य भावान्न चोभयानुसार्येव. [4] The being named, the being expressed; e. g. in the *Nyáya S.*: कारणद्रव्यस्य प्रदेशशब्देनाभिधानात्; or in the *Vedánta S.*: ज्योतिश्चरणाभिधानात्; or छन्दोऽभिधानान्नेति चेन्न &c.; or सुखविशिष्टाभिधानादेव च; or *Jayamangala* in the comm. on the *Bhaṭṭik.*: समशब्देनोपमाया अभिधानात् &c.; or *Bharatas.* in his comm. on the same: वृद्धिक्रिययोस्तुल्यकालयोर्वृध इत्यनेनाभिधानात्. [5] Speech, discourse. [6] A vocabulary; e. g. *Vopad.*: कृत्तद्धितसमासानामभिधानं नियामकम्; comp. also *Colebr. Ess.* II. p. 52.

2. m. n. (-नः-नम्) [1] A name, an appellation; e. g. *Kirátárj.*: तवाभिधानाद्व्यथते नताननः (*Mallin.*: तवाभिधानान्नामधेयान्नामधेयस्मरणात्); or *Śiśupálab.*: जगति सुमनसस्तदादि नूनं दधति परिस्फुटमर्थतो ऽभिधानम्; or *Jaimini Sútra*: उक्तं क्रियाभिधानं स्यात्तदभावे प्रसिद्धं स्यात्; comp. also the instance s. v. अभिचारमन्त्र. [2] A word; e. g. the *Tiká* on the *Sáhityad.*: अन्विताभिधानवादिनो (i. e. those who argue that the words of a sentence are logically connected) मीमांसकगुरवस्तु क्रियाकारकयोः प्रथमत एवान्वयबोधो जायते ततः शक्तिग्रहः; or *Kávyapr.*: हिमपयःशङ्खाद्याश्रयेषु परमार्थतो भिन्नेषु शुक्लादिषु यद्वशेन शुक्लः शुक्ल इत्याद्यभिन्नाभिधानप्रत्ययोत्पत्तिः; or *Suśruta*: व्यक्ताभिधानमखिलेन विधिं निबोध &c.; or *Manu*: स्त्रीणां ..... आशीर्वादाभिधानवत् (scil. नामधेयम्). [3] A sound (?); comp. अभिधा